

ჯემალ გახოკიძე -70

საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტში მოღვაწეობს ცნობილი საზოგადო და ახლო წარსულში სახელმწიფო მოღვაწე ჯემალ გახოკიძე. მისი წარდგენა ქართული საზოგადოებისთვის, და მით უმეტეს თქვენთვის, ვფიქრობთ, სრულიად ზედმეტია, მაგრამ ერთს დავაზუსტებთ, რომ ბატონი ჯემალი ამჟამად სამეცნიერო და პედაგოგიური საქმიანობითაა დაკავებული და მისთვის ჩვეულ ნაყოფიერ საქმიანობას ეწევა. იგი, როგორც პოლიტიკურ და სამართლის მეცნიერებათა დოქტორი, სამართლის სასწავლო-სამეცნიერო დეპარტამენტის პროფესორია, ამავე დეპარტამენტის კრიმინალისტიკის ლაბორატორიის ხელმძღვანელი და, ამავედროულად, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სენატის სპიკერი გახლავთ.

ბატონმა ჯემალმა, როგორც მკვლევარმა, თავისი სამეცნიერო და პედაგოგიური საქმიანობა მიუძღვნა საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების და სახელმწიფო სისხლის სამართლის პოლიტიკის აქტუალურ პრობლემებს.

იგი 50 სამეცნიერო ნაშრომის, 2 საავტორო ნიგნისა და 12 სახელმძღვანელოსა და მონოგრაფიის ავტორია. თუმცა, თქვენდამი მომართვის მიზანს არ წარმოადგენს ბატონი ჯემალის სამეცნიერო-პედაგოგიური მოღვაწეობის შეფასება-დახასიათება.

ჩვენ მოკრძალებითა და მორიდებით გვინდა მოგახსენოთ საქართველოს უახლესი ისტორიის ერთ-ერთი ყველაზე რთული, მძიმე და სასტიკი პერიოდის შესახებ, როცა ქვეყანა ისტორიულ გზაჯვარედინზე დადგა, მტრების მეცადინეობით ტერიტორიული მთლიანობის რღვევის საფრთხე რეალობად იქცა და ძმათამკვლელი ომის განახლების საშინელი პერსპექტივა დაგვემუქრა... საუბარია ე.წ ხონის მოვლენებზე 1998 წლის ოქტომბერში, როცა სამხედრო ამბოხის შედეგად ქართველებს შორის კიდევ ერთხელ გაივლო “ფრონტის ხაზი”... არც ერთი მხარე არ აპირებდა პოზიციების დათმობას, ერთმანეთს სამშობლოს სიყვარულში ეცილებოდნენ და ორივე მხარე დარწმუნებული იყო საკუთარ სიმართლეში... სიტუაცია უფრო და უფრო უკონტროლო ხდებოდა, ემოციებმა იმძლავრეს გონებაზე... ტყვიის გავარდნას წინ აღარაფერი ედგა... სწრაფი და გაბედული გადაწყვეტილების მიღება იყო საჭირო. ამ დროს ბატონმა ჯემალ გახოკიძემ, როგორც

ქვეყნის ოფიციალურმა პირმა, ხელისუფლების წარმომადგენელმა - სახელმწიფო უშიშროების მინისტრმა მარტომ, ყოველგვარი დაცვის გარეშე გადალახა “ფრონტის ხაზი” და, როგორც სამშობლოზე გულწრფელად შეყვარებული და მის მშვიდობიან მომავალზე მოფიქრალი კაცი, წარსდგა დაპირისპირებული მხარის წინაშე; მისმა ამ ჭეშმარიტად რაინდულმა საქციელმა, შთამბეჭდავი გავლენა იქონია გამყოფ ხაზს იქით მყოფ ქართველებზე და... უიმედო, ყოველმხრივ ტრაგიკული სიტუაცია აბსოლუტურად მშვიდობიანად განიმუხტა. აი, როგორ იგონებს ამ მოვლენებს სამხედრო ამბოხის ერთ-ერთი აქტიური წევრი, აკაკი ელიავას თანამებრძოლი რონალდ გაგუა: მივხვდი, რომ ის... ქვეყნის საქმეს აკეთებდა. ასევე ჩემთვის ცნობილი იყო ის დადებითი გამოსვლები, რაც მას ჰქონდა 1991-92 წლების მოვლენებთან დაკავშირებით, რომ არა ჯემალ გახოკიძე, სისხლისღვრა გარდაუვალი იყო. საქართველო იმ დღეს კიდევ ერთ სირცხვილს გადაურჩა, სირცხვილს იმიტომ, რომ იმ დღეს ქართველებს შორის შეიძლებოდა სისხლი დაღვრილიყო...

გადაჭარბებული არ იქნება თუ ვიტყვით, რომ თავისი ფაქტობრივი და ზნეობრივი დატვირთვით მისი ეს ნაბიჯი სავსებით ბუნებრივად უტოლდება ჩვენთვის კარგად ცნობილი გმირების თავდადებას. არანაკლები საფრთხის შემცველი იყო ქვეყნისათვის და პირადად ჯემალ გახოკიძისათვის 1998 წელს გოჩა ესეპუას მიერ გაეროს მისიის დამკვირვებლების გატაცება და მძევლად აყვანა ქ. ზუგდიდში. მაშინაც ბატონმა ჯემალმა საკუთარი სიცოცხლის რისკის ფასად მშვიდობიანად, ყოველგვარი გართულებისა და ძალადობრივი ქმედებების გარეშე გაათავისუფლა მძევლები. ამასთან

დაკავშირებით ცნობილი მხატვარი გოგი ოჩიაური წერდა: “ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე შემოიძლია ვთქვა, რომ გახოკიდის საქციელი ჯიხაშკარში პირველი ქართული ქრისტიანული შეგნების უშიშროების მინისტრის საკადრისი იყო. ჯიხაშკარში, რომ ყველაფერი ღვთისნიერი გზით წარიმართა, ამაში ჯემალ გახოკიდის დიდ როლს ვხედავ”. როდესაც ბატონი ჯემალი ამ სტრიქონებს წაიკითხავს, ვიცით, რა რეაქცია ექნება: მისთვის ჩვეულებრივ თავმდაბლობით, გულწრფელად შეწუხებული გვისაყვებურებს და გვეტყვის: არ არის საჭირო ამაზე ამდენი საუბარი, მე გავაკეთე ის, რისი ვალდებულებაც მქონდა და მაქვს ჩემი ქვეყნის, ჩემი ხალხის წინაშე...

მის პიროვნულ პორტრეტზე დაკვირვებისას თავისთავად გვახსენდება გასული საუკუნის დიდი ქართველი სამხედრო-პოლიტიკური მოღვაწის, ბედის ირონიით (თუ უკუღმართობით) „გვიან შეცნობილი“ გმირის გენერალ მაზნიაშვილის სიტყვები: მე არც მენშევიკების და არც ბოლშევიკების გენერალი არ ვარ, მე საქართველოს გენერალი ვარო... ბატონმა ჯემალმაც ამ კრედოთი იარა თავისი პოლიტიკური კარიერის მანძილზე. იმ ურთულეს სიტუაციაშიც სწორედ მისმა ამ პატრიოტულმა მრწამსმა, სამშობლოსადმი უსაზღვრო სიყვარულმა გადაადგმევინა მას ჭეშმარიტად გმირული ნაბიჯი.

ერთიც უნდა აღვნიშნოთ აუცილებლად: ბატონი ჯემალ გახოკიძე თავისი ცხოვრების წესით მორწმუნე, ჭეშმარიტად მართლმადიდებელი პიროვნებაა. მოკრძალებით ვიტყვით, რომ მისი ოჯახის მიერ ახმეტის რაიონის სოფელ ჯოყოლოში აღდგენილ იქნა ღვთისმშობლის სახელობის ეკლესია, რომელიც ჯერჯერობით ერთადერთია ამ ძირძველ ქართულ კუთხეში; ასევე თბილისში წმინდა პანტელეიმონის სახელობის ეკლესიის და ლურჯი მონასტრის აღორძინების საქმეში ფასდაუდებელია ბატონი ჯემალის და მისი ოჯახის წვლილი... ეს ჩამონათვალი ერთი შტრიხია ბატონი ჯემალის, როგორც ქველმოქმედისა და მოღვაწის დედაეკლესიასთან დამოკიდებულებაში. ზოგადად, მისი მოღვაწეობის ერთი მთავარი ხაზი გახლავთ ჩვენი დედაეკლესიის განსაკუთრებული მისიისა და როლის აღნიშვნა დამოუკიდებელი ქართული სახელმწიფოს მშენებლობისა და გამთლიანების საქმეში. ამის დასტურია ბატონი ჯემალის მიერ არაერთგზის საჯაროდ გაცხადებული მისეული მრწამსი: „მთელი პასუხისმგებლობით შემოიძლია განვაცხადო, რომ ჩვენი ქვეყნის უსაფრთხოების, ეროვნული ინტერესების და თანხმობის (ფართო გაგებით) ყველაზე დიდი დარაჯი ჩვენი სარწმუნოება, ეკლესია და მისი მწყემსმთავარი, უწმინდესი და უნეტარესი ილია მეორე ბრძანდება”.

დავით გურგენიძე, ლევან კლიმიაშვილი, ზურაბ გასიტაშვილი, კარლო კოპალიანი, ირაკლი გაბისონია, ალექსანდრე სიჭინავა, იაშა კუტუბიძე, ჯემალ გაბელაია, ჯემალ ჯანაშია, იგორ კვესელავა, ივანე ჯაგოდნიშვილი, რუსუდან ქუთათელაძე, დათო კალმახელიძე, ციალა გლოველი, შოთა ფაფიაშვილი, ზურაბ მელქაძე, რომან შენგელია, ზაზა რუხაძე, სოფო მიდელაშვილი, ქეთევან ჯინჭარაძე, მიხეილ მამნიაშვილი, თემურ ჯაგოდნიშვილი, დავით ჯაფარიძე, შოთა დოლონაძე, ანზორ აბრალავა, გენადი იაშვილი, დემურ ლელაძე, ჯუმბერ სურმავა, შოთა შანიძე, დათო სალარიძე, დავით იაკობიძე, ალექო ტალიაშვილი, ნინო ნიშნიანძე, ჰენრი კუპრაშვილი, რეზო მიშველაძე, მარიამ ჯიქია, ზურაბ ნასარაია.